

Til Oslo og tilbage igen

En roers beretning af Jan H. Jensen

Hvad er det højeste, man kan opnå som roer? Er det at vinde guld og berømmelse ved kaproninger? Er det selve motionen og den friske luft? Er det at dø med åren i hånden? Er det sølv- og guldårerne, der pryder tøjet? Vælg selv et mål! Det gjorde jeg, engang i slutningen af 1990'erne, da jeg, som ny roer, for første gang, hørte at tre rungstedroere havde roet hjem fra Oslo i 1989. Hvilken mageløs bedrift! Det var i høj grad noget, jeg ønskede at gøre efter. Niels Quist, der på det tidspunkt, var den eneste af de tilbageblevne medlemmer, som havde roet turen, mente dog det var på sin plads at ro Sjælland rundt først. I 2002 roede jeg derfor med amerikaneren Frank og Niels Quist rundt om Sjælland. Det viste sig dog at være hårdere end først antaget, så lysten aftog indtil min gamle skolekammerat Jesper Damgaard kom ind i klubben. Sammen med Niels Quist fik vi planlagt en ny tur hjem fra Oslo og gudskelov for det. Det har været en forrygende tur. Vi har haft en masse gode oplevelser både naturmæssige og menneskelige. Erfaringen er vokset, og ens personlige grænser er rykket. Horisonten er udvidet i en sådan grad, at man har svært ved at forstå, at det rent faktisk skete.

Første del

Lørdag den 16. juli 2005 tog Jesper, Niels og jeg Crown of Scandinavia til Oslo. Nede på bildækket stod "STØT". Vi havde allernådigst fået lov til selv at bære båden ombord, efter vi havde set havnearbejdernes brutale håndtering af den. Iført orange sikkerhedsveste havde vi fået anbragt "STØT" bagest på bildækket bag en stor lastbil. Forventningerne var i top, da vi forlod Københavns havn og satte kursen mod Oslo.

Der gøres klar til at bære "STØT" igennem hele Oslo-båden og sætte den i vandet med besætningens hjælp.

Oppe i restauranten Seven Seas indtog vi lækker mad fra deres udsøgte buffet. Senere på aftenen nød vi et par longdrinks på en af skibets natklubber. En sidste luksus før turen begyndte. Tidligt om morgenen sad vi igen i Seven Seas og fik morgenmadsbuffet, alt imens vi nød udsigten til Oslofjorden. Da vi nåede Oslo, ventede vi pænt, til alle bilerne havde forladt bildækket.

Derefter gik vi ud og sonderede terrænet. Vi slæbte al bagagen ned på bildækket og fik hjælp af skibets besætning til at bære "STØT" hele vejen igennem færgen, og forsigtigt blev "STØT" sat i vandet lige ved siden af Oslofærgen. Det sætter tingene i perspektiv at se de to transportmidler så tæt på hinanden. Vi fik pakket båden og takket besætningen. Vi roede hen forbi Oslofærgen og kastede et blik på Akershus, før vi satte kursen mod syd. Der var ikke meget vind, og det var let overskyet. Vi diskuterede, hvorvidt det var spild af penge at tage til Oslo for at være der ca. en time og allerede tage hjem igen.

Vi laster turens første gang ved Vippetangen i Oslo. "STØT" føles lidt lille lige her.

Ved frokosttid nåede vi Drøbak. Dette er stedet, hvor Niels Quist blæste inde og måtte overnatte på forrige tur. Derfor glædede vi os over at kunne ro ubesværet videre mod Moss Roklub, som vi nåede til hen på aftenen. Fjorden er ufattelig smuk, og interessen lyste ud af folk. Inriggere er ikke noget, de normalt ser. I hvert fald ikke med et dansk flag. Det eneste negative ved fjorden var mængden af glade nordmænd i motorbåde, som ikke viser det mindste hensyn. De fræser tæt forbi uden at tænke på, at vores lille båd let lader sig påvirke af bølgerne.

Efter Moss gik turen til Frederikstad Roklub. Klubben var fra en gang i slutningen af 1800-tallet, og der var ikke forgået meget fornyelse siden da. Magen til gammel lort skal man lede længe efter. De få roere vi mødte syntes, at vi var lidt af en sensation, og de forsøgte oven i købet at kontakte deres lokale avis. Desværre uden held.

Frokost på 2. dagen på vej mod Frederikstad.

Den tredje dag havde vi styrtende regn det meste af tiden. Målet var Strømstad, som vi havde et telefonnummer til. Undervejs blev regnen så slem, at vi besluttede at søge ly på en ø. Vi fandt en lille bro og fortøjede båden. Tæt ved lå et lille hus. Jesper tog sig sammen og gik op og bankede på. En smuk dame sidst i 30'erne lukkede op iført nattøj, og natskjorten var åben. Jesper tog sig sammen og spurgte om ly for regnen. Gudskelov for det! Før vi vidste af det, sad vi og så Tour de France og drak kaffe og vores medbragte "gammel dansk" i stuen hos Gunhild og hendes arbejdskollega/kæreste. Vores tanker blev unægtelig ledt hen på reklamen for Gevalia – Hvilken kaffe byder du uventede gæster. Efter et par timer satte vi atter kursen syd på.

Hen under aften nåede vi Strømstad. Vi kunne glæde os over allerede at være i Sverige. Regnen havde plaget os det meste af dagen og desværre var roklubben ikke til at finde. Vi ledte desperat i et par timer og måtte erfare fra lokalbefolkningen, at roklubben ligger inde i landet ved en flod. Vi måtte med andre ord opgive roklubben og forsøgte at komme ind i sejlklubben. Heller ikke her havde vi heldet med os. Stadig i regnvejrlod vi Strømstad by og gik op på en lille ubeboet landtange over for byen. Alt var drivende vådt, men teltet kom op, og vi drak gammel dansk og spiste en skive rugbrød til aftensmad. Regnen fortsatte.

Morgenstund i Strømstad, nu med tørvejr og tørring af tøj inden labyrint-turen indenskærs.

Om morgenen tittede solen frem bag skyerne. Regnen var holdt op. Vi spredte al bagage ud på klipperne for at lade det tørre bare en smule inden afgang. Denne fjerde dag roede vi igennem en labyrint af øer, rev, klipper og sten. Selv med søkortets hjælp var det svært at finde vej. Problemet var, at vi havde for meget sydvestenvind til at ro på ydersiden af skærgården. Derfor var det vores eneste chance for at ro. Ofte måtte vi have roret og flaget af, fordi vandet enten blev ekstremt lavt, eller fordi vi skulle under små broer. I Havstenssund provianterede vi. Kort efter var vinden blæst op, og vi lå for ubeskyttet til at fortsætte. Vi blev tvunget ind til kysten og måtte overnatte i et fuglereservat.

Frokost dag 4. Vi roede indenskærs på vej mod Havstenssund.

Den femte dag gik vi igen indenskærs så vidt muligt. Vi roede igennem Sotenkanalen, som er en meget lang og smal kanal med en ufattelig masse trafik. Det var en meget stressende oplevelse, men også spændende. Et ægte vikingskib for motor passerede os og viste deres anerkendelse ved, at hele mandskabet rejste sig op og lavede "bølgen".

Sidst på dagen fik vi igen kraftig regn og måtte søge ly på landjorden. Denne gang dog kun under et lille halvtag. Hen på aftenen nåede vi Malmön.

Vi fandt desværre kun det næstbedste sted på Malmön.

En stor ø som Niels Quist overnattede på sidste gang. Han mente at kunne huske hvor de sidst camperede. Det kunne han næsten også, men først da vi havde roet næsten hele øen rundt (og det er ikke en lille ø!). Vi fandt aldrig Quists plads, men derimod den smukkeste lille strand med høje klipper tæt ved, der beskyttede os mod vinden.

Der provianteres på Gullholmen på vej mod Marstrand. Der var lige plads til at klemme "STØT" ind.

Den sjette dag nåede vi Marstrand efter en lang, men rolig rodag uden de store problemer. Vi fandt en lille lavvandet mudderbugt og slog teltet op på bredden. Her lå vi godt beskyttet og i fantastisk smukke omgivelser. Grønt græs, spejlblandt vand, svaner, rød solnedgang og fæstningen i Marstrand i baggrunden.

Den syvende dag blev vi vækket af en stor flok tyre, som gerne ville have lov at passere. Vi skyndte os at fjerne teltet, som tydeligvis var i vejen. Denne dag var den første, hvor vi tillod os et mindre stræk. Vi var kun på vandet i fem timer, da vi langt om længe nåede Göteborg. Bad, toilet og tag over hovedet var kærkomment, da vi ikke havde set det siden anden dagen i Frederikstad. Her i Göteborg fik vi besøg af Mia (Jans kæreste), som havde bagt kage, og som også havde medbragt dansk rugbrød. Om aftenen fik vi pizza. En rar variation da vores mad primært bestod af dåsemad med ris eller pasta. Vi var nu ca. halvvejs, og indtil videre gik det glat. Nord for Göteborg er der skærgård det meste af vejen, så der kan man finde læ. Det kan man desværre ikke resten af turen, og vejret viste ingen tegn på at blive bedre.

----- o O o -----

Anden del

Vi forlod Göteborg og klistrede os op ad kysten, for vinden var kraftig og kom fra sydvest. Efter små 20 kilometer måtte vi give op og søge ly i en bugt. Bølgerne blev simpelthen for store til at man kunne ro i det. Vi slog telt op på en halvø, som hedder Vallda Sandö. Det var et kæmpe stort naturreservat, som kun var befolket af tre får. Naturen var storslået, men vores tid var ikke til pjat, og vi gik i seng tidligt i håb om at tage af sted igen om natten.

Den niende dag vågnede vi kl. tre om natten og måtte erkende, at vinden endnu ikke havde lagt sig tilstrækkeligt.

Vi er blæst inde på Vallda Sandö, her gøres klar til aftenmaden..

Vi ventede og ventede og først sidst på dagen kunne vi komme af sted. Sent om aftenen nåede vi Balgö, som kun lå ca. 7 km. fra Varberg. Vi diskuterede, hvorvidt vi kunne nå Varberg, men lyset slap op, og vi gik ind på øen. Balgö var en stor græsmark med en masse køer og hjorte og en enkelt bondegård. Lige så snart solen gik ned, blev det koldt, og vi krøb til køjs. Generelt var det koldt om natten. Formentlig omkring 10 grader.

Den tiende dag nåede vi Varberg, og igen kunne vi ikke komme videre. Blæst, blæst og atter blæst og altid fra den forkerte retning. Vi tilbragte det meste af dagen i roklubben, men var også oppe i byen for at købe lidt ind. Her blev turens første is nydt. På hele turen gjorde vi brug af en lille transportabel radio. For det meste hørte vi Kalundborg mellem og langbølgesender. De sender tre gange om dagen og har gode præcise vejrmeldinger. Disse vejrmeldinger er højdepunkter på en indeblæsningsdag. Hver gang vi hørte vejrmelding, kom jeg til at tænke på anden verdenskrig, når modstandsfolk hørte engelsk radio. Varberg roklub havde fjernsyn. Det var det rene luksus. Vi nød badet, de bløde sofaer og formandens gæstfrihed og selskab. Som altid når vejret var imod os, forsøgte vi at stikke af om natten, men det blæste for meget, så vi sov videre i håb om bedre vejr ved dag gry.

Den elvte dag var vinden stadig for stærk, og denne dag kom vi ikke ud af flækken. Vi købte mere mad til turen, spiste is og jeg selv besøgte Varbergs fæstning, som havde indrettet et spændende museum. Vi fik koblet af, og lysten til at komme videre steg til uanede højder. Den følgende nat kom vi endelig af sted.

Vi var på vandet kl. halv fem, og det var spejlblankt. Vejret var atter med os, og det er stærkt

nødvendigt på dette stræk, som er meget udsat. Her er få havne og stort set ingen øer. Faktisk er det en af turens kedeligste kyststrækninger. Først på dagen fik vi alligevel lidt bølger imod os, men det var til at leve med. I Falkenberg spiste vi frokost, og ved aftenstid roede vi ind i Laholmsbugten. Målet var Halmstad. For at nå ind til roklubben, skal man op igennem en lang elv, som hedder Nissan. Det er en flot tur, fordi man først skal igennem hele byen, før man kommer til roklubben. Det gik hurtigt op for os, at noget var på færde. Det virkede som om, der var folkevandring i byen. Gaderne var fyldte af folk, som råbte slagord og lavede larm. Da vi nåede roklubben fik vi årsagen. 50 m. fra klubben lå der et fodboldstadium, og stedet vrimlede med sikkerhedsvagter og stangberusede fodboldfans. Vi var dødtrætte efter at have været på vandet i fjorten timer, men også lidt bekymrede for, om "STØT", som skulle overnatte på en lille græsplæne, ville blive massakreret af svenske hooligans. Det virkede dog beroligende, at roklubben var beskyttet af et pigtrådshegn. Denne, vores tolvte dag, var en fredag, og derfor var det svært at overbevise nogen om at komme ned og lukke op ind til klubben. Enten var de til fodboldkamp, eller også havde de gæster. Til sidst lykkedes det dog. Her åd vi for sidste gang forloren skildpadde, som vi også havde fået tre andre aftener på turen. Jeg skal personlig selv aldrig mere have forloren skildpadde. Vidste I at der er kalvetunge i? Hvis det ikke havde været for ketchup i rigelige mængder, så var jeg død af sult. Således faldt vi bevidstløse i søvn den tolvte dag.

Den trettende dag satte vi over Laholmsbugten i fint vejr. Det var ganske vist tåget, men bugten gav os en del læ. Vi nåede ud af bugten og spiste frokost i Torekov. Herefter roede vi ind i Skälderviken og passerede også denne problemfrit. Nu havde vi kursen mod Kullen. Kullen er, som mange sikkert ved, et fantastisk smukt sted, men det var især vigtigt for os, fordi vi vidste, at man fra Sjælland kan se Kullen i klart vejr. Det er en slags psykisk opmuntring. Vi havde selvfølgelig regn og dis, så vi kunne ikke se en skid. Disen gjorde dog, at naturen fik en mytologisk charme. Regn er derimod aldrig charmerende, og vi fik en pæn sjat inden vi den aften nåede Höganäs roklub. Her fik Quist ringet til en stor kraftig mand, der lukkede os ind og viste os rundt. Roklubben lå langt væk fra bådebroen, så vi skulle slæbe vores bagage et godt stykke. I mellem roklubben og bådebroen lå der en restaurant, og der var en herlig duft af steaks, som fik tænderne til at løbe i vand. Vi følte os dog forpligtet til at

spise den sidste omgang dåsemad med pasta for at få tømt ud i lageret. Hvis vejret bare holdt nogenlunde, ville vi være hjemme dagen efter.

Den fjortende dag var det fortsat tåget. Regnen truede fortsat, men blæsten ville først tage til senere på dagen. Vi kom af sted ved ottetiden og Sjælland blev mere og mere synlig. Inden vi nåede Helsingborg, kom regnen og gennemblødte alt for Gud ved hvilken gang, men ved synet af Sjælland og Kronborg gjorde det ikke noget. Planen var at passere færgelejet på svenskesiden, hvorefter vi ville krydse over Øresund, men inden vi passerede færgerne oplevede vi et pudsigt sammentræf. Ungdomsroernes sommertur sluttede samme dag. I den forbindelse var Hanne og Jens-Peter på vej til Sverige for at fragte et hold u-roere hjem. Så vidt vi var informeret, skulle de med færgen på omtrent samme tidspunkt, som vi passerede. Vi gjorde holdt lige før færgelejet og gjorde klar til at smutte forbi, så snart den næste færge havde passeret. Takket være en række tilfældigheder var Hanne og Jens-Peter lige netop ombord på denne færge. Det gik op for os, da Hanne vinkede vildt og Jens-Peter råbte til os oppe fra soldækket. Det var en sjov oplevelse, og de fik oven i købet taget en del gode billeder af os.

Et af Hannes og Jens Peters billeder fra færgen. En 2-årrers inrigger syner ikke af meget uden for Helsingborg Havn, specielt ikke i den slags vejr.

Efter færgelejet lagde vi en kompaskurs og stak over Øresund. Vi roede hurtigt uden at bytte pladser og nåede over på ca. fyrrer minutter. Undervejs blev vi ramt af voldsomme regnbyger. Da vi var kommet over, besluttede vi derfor at gå ind i Helsingør roklub og spise frokost. Det var fedt at være i en dansk roklub igen. Den sidste del af turen gik hurtigt og smertefrit. Tågen havde atter sænket sig, og vi var næsten hjemme. Alle de velkendte havne dukkede op, og inden længe ville vi kunne se Rungsted. Det var i dette

øjeblik kort før Nivåbugten, at jeg fik øje på noget, jeg troede var en robåd fra Rungsted, som var roet os i møde. Da vi nærmede os konstaterede Quist, at det var en gammeldags robåd. Vi kom op på siden af båden og kunne se det norske flag. I den store tunge båd sad en mand med stort fuldskæg og briller. Han var iført fornuftigt regntøj i skrigende farver og kæmpede ved årerne. Quist spurgte, hvor han kom fra, og da samtalen blev indledt, stoppede alle med at ro. Han fortalte, at han havde roet fra Oslo og skulle til Grækenland. Indtil videre havde han været fem uger undervejs. Vi fortalte ham om vores tur, og vi tog ivrigt billeder af hinanden, idet vi var begejstrede over hinandens bedrifter. Den kære nordmand hed Ivar. Vi skyndte os videre og nåede langt om længe hjem til Rungsted Roklub. Her blev vi pænt modtaget med champagne og kage, og broen var flot udsmykket med flag. Glæden ville ingen ende tage. Da nordmanden Ivar passerede Rungsted Roklub, blev han inviteret indenfor til kage og champagne og gammel dansk.

Vi blev flot modtaget i Rungsted Roklub.

----- o O o -----

Det var en fantastisk oplevelse, og jeg håber meget at andre også vil forsøge at ro hjem fra Oslo. Og hvem ved, om jeg ikke selv om mange, mange år vil ro turen igen. Jeg er dybt taknemmelig over for Jesper og Niels, som har været fantastiske at ro med.